

**NECMETTİN ERBAKAN ÜNİVERSİTESİ
TIP FAKÜLTESİ
ÇOCUK SAĞLIĞI ve HASTALIKLARI A.B.D.
ASİSTAN EĞİTİM PROGRAMI**

İÇİNDEKİLER

1- AMAÇ ve HEDEFLER

2- TEMEL YETKİNLİKLER-ÖĞRENME VE ÖĞRETME YÖNTEMLERİ

Asistan görev tanımları ve çalışma planı

Eğitim Programı

Klinik Yetkinliklerin Kazanılacağı Bölümler ve Öğrenim Hedefleri

Girişimsel Yetkinlikler ve Kazanılacağı Bölümler

3- EĞİTİM STANDARTLARI

4- ROTASYONLAR

5- ÖLÇME ve DEĞERLENDİRME

6- ARAŞTIRMA GÖREVLİLERİ TEZ HAZIRLANMASI

7- SÜREKLİ YENİLENME

1- AMAÇ ve HEDEFLER

1.1- Uzmanlık eğitimin amacı

TUKMOS'da tanımlanan hedeflere uygun olarak uzmanlık öğrencilerine bebek, çocuk ve adölesan yaş grubu çocukların tıbbi, cerrahi ve psiko-sosyal problemlerinde koruyucu ve tedavi edici sağlık hizmeti veren Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Uzmanı haline getirecek bilgi, beceri ve davranışları kazandırmaktır. Doğumdan itibaren 18 yaş bitimine kadar ve bu yaş sınırı dışında, 21 yaşına kadar olan yaş grubu da (geç adölesan) takip ve tedavi sürecinin devamı açısından adölesan gruba dahil edilmektedir.

1.2- Uzmanlık Eğitiminin Hedefi

Uzmanlık eğitimini tamamlayan araştırma görevlisi:

- Toplumsal çocuk sağlığı göstergelerini bilir ve koruyucu hekimlik yaklaşımına sahip olur. Çocuk haklarını bilir ve toplumda çocuğun savunuculuğunu yapar.
- Tanı ve tedavi işlemlerinde kaynakları akılcı kullanır.
- Etik ve hukuksal açıdan çocuk sağlığının temel kavramlarını irdeleyebilecek ve hastayı ve kendini koruyabilecek bilgiye sahip olur.
- Soruna yönelik yaklaşım yapar, tedavi planlayabilir, öncelik ve önemlilikleri sıraya koyabilir.
- Toplumda sık görülen çocukluk çağı hastalıklarının oluşum mekanizmalarını bilir, tanı ve tedavi yaklaşımını düzenler.
- Sık kullanılan ilaçların yaşa göre dozlarını, etki ve yan etkilerini bilir.
- Hastaneye yatış endikasyonlarını, hastayı yönlendirmeyi ve hasta nakil kurallarını bilir.
- Hasta ve hasta yakını ile duyarlı bir iletişim kurar, aileyi bilgilendirme becerisini kazanır.
- Soruna yönelik ayrıntılı öykü alır, fizik muayene yapar, bulgularını değerlendirir, sentezleme, sunabilme ve epikriz yazabilme yeteneğine sahip olur.
- Ekip çalışması becerisi geliştirir.
- Araştırma yöntemleri ve bilimsel makale değerlendirme bilgi ve becerisine ulaşır.
- Sürekli mesleki gelişim becerilerini kazanır.

1.3- Hedefe Ulaşmada Kullanılacak Yöntemler

Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları asistanları birinci yılda çocuk sağlığı ve hastalıkları servislerinde çalışarak yatan hastalarla ilgili, bilgi ve becerilerini artırır. Bu yılın amacı olabildiğince çok hasta izlemek, girişimlerde deneyim kazanmak ve hastanede verilen hizmetlerin işleyiş sistemini kavramaktır. Servislerde çalışan asistanlar yatan hastaların kabulü, öykü alınması, fizik inceleme ve girişimlerin yapılması, gereken tetkiklerin zamanında istenip sonuçlarının alınmasından sorumludurlar. Bu sayede doğru kayıt tutması, hasta ile görüşme yetisi kazanması; tedavi sürecini yönetme ve koruyucu hekimlik için eylem planlarına katılması sağlanır. Bu görevlerini serviste beraber çalıştığı ve kendisinden daha kıdemli olan asistanların ve sorumlu öğretim üyelerinin nezaretinde yaparlar. Hastaların günlük izlem notlarının konulmasından ve taburculuk epikrizlerinin yazılmasından da kıdemli asistanlarla beraber sorumludurlar. Servislerde kıdemli asistan yönetiminde yapılan olgu tartışmalarında olguları hazırlar ve tartışır. Nöbetlerde üçüncü ve dördüncü yıl asistanlarının gözetiminde hasta kabul ve tetkiklerinin tamamlanması ve tedavilerinin planlanmasından sorumludurlar. Bu yılın sonunda temel tıp eğitimi sonunda kazanılan

teorik bilgiler ve becerilere ek olarak hasta, hasta ailesi ve diğer sağlık meslek grupları ve akademik çevrelerle ilişkiler, kişiler arası ilişkiler, araştırma yapma becerisi ve iletişim becerileri konusunda yetkinlik ve yeterlilikleri artmış ve gelişmiş olacaktır. Aynı zamanda sağlık hizmetleri pratiğinde primer olarak sorumluluk alarak sağlık hizmetlerini daha iyi anlama ve sisteme uygun hizmet gerçekleştirme imkânı bulacaklardır.

Asistanlar 2. 3. ve 4. yıllarda da aşağıda belirtilen yöntemlere uygun olarak eğitim programını tamamlamaktadırlar.

2-TEMEL YETKİNLİKLER-ÖĞRENME VE ÖĞRETME YÖNTEMLERİ

NEÜ Tıp Fakültesi Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Anabilim Dalı eğitim programı, uzmanlık öğrencisi eğitim amacı ve öğrenim hedefleri doğrultusunda güncel T.C. Sağlık Bakanlığı Tıpta Uzmanlık Kurulu Müfredat Oluşturma ve Standart Belirleme Sistemi (TUKMOS) Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Uzmanlık Eğitimi Çekirdek Müfredatına uygun olarak belirlenmektedir.

1.1 Asistan görev tanımları ve çalışma planı

1.Yıl

Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları birinci yıl asistanları Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları servislerinde (Nöroloji, endokrin, göğüs, nefroloji, allerji-immünoloji, gastroenteroloji, kardiyoloji, genel pediatri, hematoloji-onkoloji, enfeksiyon ve yenidoğan yoğun bakım üniteleri) çalışarak yatan hastalarla ilgili, bilgi ve becerilerini arttırmırlar. Bu yılın amacı olabildiğince çok hasta izlemek, girişimlerde deneyim kazanmak ve hastanenin işleyiş sistemini kavramaktır.

Servislerde çalışan asistanlar yatan hastaların kabulü, öykü alınması, fizik inceleme ve girişimlerin yapılması, gereken tetkiklerin zamanında istenip sonuçlarının alınmasından sorumludurlar. Bu görevlerini serviste beraber çalıştığı ve kendisinden daha kıdemli olan asistanların nezaretinde yaparlar. Hastaların günlük izlem notlarının konulmasından ve taburculuk epikrizlerinin yazılmasından da kıdemli asistanlarla beraber sorumludurlar. Servislerde kıdemli asistan yönetiminde yapılan olgu tartışmalarında olguları hazırlar ve tartışırırlar.

Nöbet sayıları maksimum 8 nöbet olmaktadır. Nöbetlerde üçüncü ve dördüncü yıl asistanlarının gözetiminde hasta kabul ve tetkiklerinin tamamlanması ve tedavilerinin planlanmasından sorumludurlar.

1. YIL GÖREV TANIMLARI	
Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Servisi-1 (Göğüs, allerji-immünoloji, nefroloji, gastroenteroloji)	2-3 ay
Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Servisi-2 (Nöroloji, kardiyoloji, genel pediatri, endokrinoloji)	2-3 ay
Enfeksiyon Servisi	2 ay
Hematoloji-Onkoloji Servisi	2 ay
Yenidoğan Yoğun Bakım (1ay anne yanı bebek takibi)	3 ay

2.Yıl

Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları ikinci yıl asistanları çocuk acil, çocuk yoğun bakım, genel pediatri ve yan dal polikliniklerinde rotasyon yaparak hem akut hem de kronik hastalıkların izlemi konusunda deneyim kazanırlar. Çocuk acil servisinde çalışan ikinci yıl asistanları kıdemli asistanların gözetiminde ayaktan hasta izleme, tanı ve tedavisinin planlanması konusunda deneyim kazanırlar; internlere de eğitim verirler. Bilim dallarındaki rotasyonları süresince öğretim üyeleri ile daha yakın çalışarak bire bir eğitim alma olanağı bulurlar.

Çocuk acil servis nöbetlerinde tetkiklerin ve tedavilerin düzenlenmesi ve planlanması görevlerini yerine getirirler. Pediatri asistanlığı süresince 5-6 ay süreyle acil serviste görev alırlar.

İkinci yılın sonunda asistanlar akademik kurulda bölüm hocaları tarafından değerlendirilip servis ve yoğun bakım kıdemlilikleri için yeterlilik kazanırlar. Yeterli görülmeyen asistanlar iki ay ara ile akademik kurulda tekrar değerlendirilir.

3.Yıl

Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları üçüncü yıl asistanları (ikinci yıl sonunda kıdemlilik için yeterlilik alanlar) toplam 9 ay çocuk sağlığı ve hastalıkları servislerinde kıdemli asistan olarak çalışmaktadır. Servislerdeki kıdemli asistanlık süreleri; Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Servisi-1’de 1 ay, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Servisi-2’de 1 ay, enfeksiyon servisi 1 ay, hematoloji-onkoloji servisi 1 ay, yenidoğan yoğun bakım üniteleri 2 ay, çocuk acil servis 2 ay ve çocuk yoğun bakım ünitesinde 1 ay şeklindedir. Asistanlık eğitimlerinin 3. yılının 9 ayı servis kıdemliliklerinde, geri kalan 15 ay ise poliklinikler ve rotasyonlarda geçmektedir. Bu süreçte birinci, ikinci yıl asistanları ve internlere ayaktan hasta izleme, tanı ve tedavisini planlama konusunda eğitim verirler. Çalıştıkları bilim dalları polikliniklerinde ilgili öğretim üyeleri ile daha yakın çalışarak bire bir eğitim alma olanağı bulurlar.

4.Yıl

Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları dördüncü yıl asistanları ilgili departmanlarda rotasyonlarını yapmaya devam ederler. Bu yılda asistan esas olarak eğitici ve gözetimci olarak görev yapar. Servislerde yatan hastaların tetkik ve tedavilerinin düzgün yapılmasından, günlük notların ve taburculuk epikrizlerinin düzgün yazılmasından birincil olarak sorumludur.

Hastalarla ilgili literatür taraması, ayırıcı tanı yapılması, buna göre gereken tetkiklerin tedavilerinin belirlenmesini, servis danışmanı ile birlikte planlar ve bu konuda ikinci/üçüncü yıl asistanlarına eğitim verir.

Girişimleri birinci ve ikinci yıl asistanlarına öğretir ve yapılması sırasında rehberlik eder, gerekirse bizzat kendisi yapar. Hasta sahiplerinin bilgilendirilmesi, hasta-hekim-hemşire ilişkilerinin uyum içinde yürütülmesi dördüncü yıl asistanının en önemli görevleri arasındadır.

Nöbetlerin bir eğitim şekli olduğu gerçeğinden yola çıkarak birinci ve ikinci yıl asistanlarına ve internlere izlenen hastalarla ilgili eğitim verir. Bu yılda çeşitli bilim dallarının çalışmalarına ortak olabilirler.

Dördüncü yılın sonunda da tezlerinin değerlendirildiği çalışmaları ile ilgili makalelerinin anlatıldığı tez bitirme sınavına girmek zorundadırlar. Tez bitirme sınavında başarılı olan asistanlar sözlü sınav yapıp başarılı oldukları takdirde Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları uzmanı olurlar.

Yıllık akademik takvime göre asistanlar belirlenen öğretim üyesi gözetiminde kıdemden bağımsız olarak olgu, makale ve seminer sunumu yapar ve bu sunumlara katılırlar.

2-3-4. YIL GÖREV TANIMLARI	
Çocuk Yoğun Bakım (Çömez)	2 ay
Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Servisi-1 Kıdemli (Göğüs,allerji-immünoloji, nefroloji, gastroenteroloji)	1 ay
Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Servisi-2 Kıdemli (Nöroloji, kardioloji, genel pediatri, endokrinoloji)	1 ay
Enfeksiyon Servisi (Kıdemli)	1 ay
Hematoloji-Onkoloji Servisi (Kıdemli)	1 ay
Yenidoğan Yoğun Bakım (Kıdemli)	2 ay
Çocuk Yoğun Bakım (Kıdemli)	1 ay
Genel Pediatri Polikliniği	2-3 ay
Çocuk Allerji-İmmünoloji Polikliniği	1-2 ay
Çocuk Kardiyoloji Polikliniği	1 ay
Çocuk Nefroloji Polikliniği	1 ay
Çocuk Enfeksiyon Polikliniği	1 ay
Yenidoğan Polikliniği	1 ay
Çocuk Hematoloji Polikliniği	1 ay
Çocuk Endokrinoloji Polikliniği	1 ay
Çocuk Gastroenteroloji Polikliniği	1 ay
Çocuk Nöroloji Polikliniği	1 ay
Çocuk Onkoloji Polikliniği	1 ay
Çocuk Göğüs Hastalıkları Polikliniği	2 ay
Çocuk cerrahisi rotasyonu	1 ay
Çocuk ruh ve ergen sağlığı rotasyonu	1 ay
Deri ve zührevi hastalıkları rotasyonu	1 ay
Kadın hastalıkları ve doğum rotasyonu	2 ay

Asistan Temsilcisi

Çocuk sağlığı ve hastalıkları asistan temsilcileri; liderlik, idarecilik niteliklerine sahip, tıbbi bilgi ve beceri açısından yeterli kabul edilen asistanlar arasından seçilirler.

Dönüşümlü olarak servisler, poliklinik ve acil servis, eğitimden ve asistan rotasyonları ve nöbet listelerinin hazırlanmasından sorumlu olurlar. Asistanlar arasında eğitim açısından ayırım gözetilmemesi, asistanların stres düzeylerinin fark edilip gereken düzenlemelerin yapılması ve bu konuda öğretim üyelerinin bilgilendirilmesi asistan temsilcisinin sorumluluğudur.

Servis ve polikliniklerde sistem açısından aksayan yönlerin saptanıp anabilim dalına iletilmesi asistan temsilcilerinin sorumluluğundadır. Asistan temsilcileri gerek hasta hizmeti gerekse idari yönden gerekli gördüğü yenilik ve değişiklikleri ana bilim dalı başkanına iletir, gerekli eğitim saatlerini düzenler.

Asistanların rotasyon, nöbet ve izin işlerini eğitim birimi ile uyumlu bir şekilde düzenler. Sabah toplantılarını düzenler, diğer toplantı saatlerini eğitim birimi ile birlikte saptar. Ayda bir kez

asistan eğitim birimi ve de anabilim dalı başkanı ile olan toplantıları düzenler. Asistan temsilcilerinin değerlendirilmesi tüm öğretim üyeleri, eğitim birimi ve anabilim dalı başkanı tarafından yapılır.

Araştırma Görevlileri Aylık Nöbet Sayıları

1. YIL	8 nöbet
2. YIL	8-9 nöbet ve shift
3. YIL	6-7 nöbet ve shift
4. YIL	3-5 nöbet

1.2. Eğitim Programı

Eğitim dönemi boyunca; pazartesi, salı ve çarşamba günleri saat 12.45-13.15 arasında asistan dersleri yapılmaktadır. Güncel ihtiyaç doğrultusunda ek dersler yapılmakta ve ders konuları revize edilmektedir. Akademik takvim planı görevlendirilen öğretim üyeleri tarafından düzenlenir ve kontrolleri sağlanır.

- Asistanlar, eğitim süresi boyunca hastanemiz tarafından düzenlenen Neonatal Resusitasyon Programı'na ve sağlık bakanlığı tarafından düzenlenen Çocuklarda İleri Yaşam Desteği Programı'na katılmaktadırlar.
- Asistanların, asistanlık süresince hakemli bir dergide en az 1 yayın (olgu sunumu, orijinal makale, editöre mektup, kısa bildiri) yapması zorunludur.
- Her asistan mutlaka her yıl en az bir olgu-makale-seminer sunumu yapmalıdır.
- Asistanlar, eğitim süresi boyunca gece acile başvuran hastaların tartışıldığı “Sabah toplantılarına” katılmaktadırlar.

Asistanların, yukarıda belirtilen eğitim ve çalışma programları ile aşağıda belirtilen girişimsel ve klinik yetkinlikleri kazanmaları hedeflenmektedir. Asistanların planlanan çalışma programlarına uygun şekilde rotasyonları baş asistanlar ve asistanlardan sorumlu öğretim üyeleri tarafından takip edilir. Bu bölümlerde çalışmaları esnasında, yatan ve ayaktan hasta takibi yanı sıra, seminer hazırlama ve sunma, makale ve olgu tartışmaları, sabah acil vaka sunumları gibi yapılandırılmış eğitim etkinliklerine katılırlar.

Her ayın sonunda veya rotasyon sonunda asistanların yaptıkları girişimsel işlemler asistan karnesinin arkasında bulunan çizelgeye kaydedilerek sorumlu hoca veya yan dal uzmanı tarafından kontrol edilerek onaylanır.

1.3. Klinik Yetkinliklerin Kazanılacağı Bölümler ve Öğrenim Hedefleri

1-Sağlam Çocuk

- Sağlam çocuk izlemi
- Emzirme eğitimi
- Çocukluk çağında beslenme ve beslenme sorunları
- Çocuk ihmal ve istismarı
- Aşılar
- Tamamlayıcı beslenme

2-Acil ve Yoğun Bakım

- Çocuk acil serviste pediatrik hastanın değerlendirilmesi
- Bilinç değişiklikleri ve koma
- Çocuklarda temel ve ileri yaşam desteği
- Asit-baz dengesi bozuklukları
- Akut solunum yetmezliği
- Suda boğulma
- Mekanik ventilasyon
- Dehidratasyon ve Şok yönetimi
- Zehirlenmelere, hayvan ısırık ve sokmalarına acil yaklaşım
- Hızlı seri entübasyon
- Yoğun bakımda sedasyon ve analjezi
- Cerrahi aciller: Travma

3-Yenidoğan

- Yenidoğanın rutin değerlendirilmesi
- Prematüre ve yüksek riskli yenidoğan bebeğin bakım ve izlemi
- Perinatal asfiksi
- Yenidoğanda solunum sıkıntısı ve siyanoz
- Yenidoğan enfeksiyonları
- Doğum travmaları
- Yenidoğan konvülziyonları
- Sık görülen konjenital anomaliler
- Yenidoğanın metabolik sorunları
- Yenidoğan sarılığı
- Yenidoğanda anemi-polisitemi
- Anne sütü ve emzirme danışmanlığı
- Taburculuğa hazırlık
- Yenidoğanda tanısal ve tedavisel girişimler

4-Allerji-İmmünoloji

- Akut bronşiolit, krup, hışıltılı çocuğa yaklaşım
- Astım tanısı ve uzun süreli izlemi
- Anafilaksi
- İlaç alerjileri
- İnek sütü ve diğer besin alerjileri
- Atopik dermatit, ürtiker ve anjiyoödem
- Primer immün yetmezlikler
- T ve B hücre bozuklukları
- Fagositik sistem ve kompleman sistemi bozuklukları
- Otoinflamatuar hastalıklar

5-Gastroenteroloji

- Neonatal kolestaz
- Konjenital GİS malformasyonları
- Transaminaz yüksekliğine yaklaşım
- Akut karaciğer yetmezliği
- Hepatitler ve pankreatit

- Kronik karaciğer hastalığı
- Kronik ishal – malabsorbsiyon sendromları
- Kabızlığa yaklaşım
- Kronik karın ağrısı
- Gastroözefageal reflü
- Kusma
- Gastrointestinal kanama
- Malnütrisyon
- Parazitolar

6-Göğüs Hastalıkları

- Alt solunum yolu enfeksiyonları
- Tekrarlayan akciğer enfeksiyonlarına yaklaşım
- Kronik akciğer hastalıkları (BPD, bronşiektazi vs)
- Sistemik hastalıklarda akciğer tutulumu
- Aspirasyon sendromları
- Kistik fibrozisli hasta tanı ve izlemi
- Obstrüktif uyku apne sendromu
- Konjenital akciğer anomalilerine yaklaşım
- Tüberküloz
- Kronik öksürüğe tanı ve tedavi yaklaşımı
- Akciğer grafisi değerlendirilmesi

7-Enfeksiyon

- Ateşli çocuğa yaklaşım
- Döküntülü hastaya yaklaşım
- Hastane enfeksiyonları
- Bruselloz
- Plevral efüzyon değerlendirilmesi, yaklaşım
- Tüberküloz tanı ve yönetimi
- Kırım Kongo Kanamalı Ateşi
- Merkezi sinir sistemi enfeksiyonları
- Eklem, kemik ve yumuşak doku enfeksiyonları
- Üst solunum yolu ve gastrointestinal sistem enfeksiyonları
- Kawasaki hastalığı

8-Hematoloji-Onkoloji

- Tam kan sayımı parametrelerinin, periferik yayma ve kemik iliğinin değerlendirilmesi
- Anemili hastaya yaklaşım-Nutrisyonel anemiler (Demir Eksikliği, B12 ve Folik Asit Eksiklikleri)
- Hemolitik anemiler -Hemoglobinopatiler (Talasemi, orak hücreli anemi)
- Konjenital-edinsel aplastik anemiler
- Kanamalı hastaya yaklaşım: Trombositopeniler, Pıhtılaşma bozuklukları
- Trombozlu hastaya yaklaşım -Yaygın damar içi pıhtılaşma
- Kan ve kan ürünü transfüzyonları ve reaksiyonları Çocukluk çağı lösemileri ve lenfomalar
- Çocukluk çağı solid tümörleri: Beyin tm, Nöroblastom, Wilms tm, Kemik ve yumuşak doku tümörleri
- Periferik Lenfadenopati yaklaşımı
- Hematolojik-Onkolojik aciller

9-Kardiyoloji

- Elektrokardiyografi
- Telekardiyografi
- Kalp yetersizliği
- Disritmilere yaklaşım
- Göğüs ağrısı ve senkopa yaklaşım
- Konjenital kalp hastalıklarının izlemi
- Akut romatizmal ateş ve romatizmal kapak hastalıkları
- Endokardit, myokardit, perikardit

10-Nefroloji- Romatoloji

- Proteinüri ve Hematüriye Yaklaşım
- Hipertansiyona Yaklaşım
- Sıvı ve Elektrolit Dengesi
- Akut böbrek yetmezliği ve Kronik böbrek yetmezliğine Yaklaşım
- Kollajen Doku Hastalıkları/Vaskülitler
- Periyodik ateş sendromları-FMF
- Üriner sistem malformasyonları
- İdrar Yolu Enfeksiyonları
- Tübüler hastalıklar
- Böbrek yaş hastalıkları
- Hemolitik üremik sendrom
- Artritli çocuğa yaklaşım
- Romatizmal Hastalıklarda İstenilen Tetkikler

11-Nöroloji

- İlk nöbetle gelen çocuğa yaklaşım
- Febril nöbetler
- Epilepsi
- Baş ağrısı ile gelen çocuğa yaklaşım
- Bilinç bozukluğu ile başvuran çocuğa yaklaşım
- Mental-motor retardasyonlu çocuğa yaklaşım
- Hareket bozuklukları
- Nöropati ve myopatiler
- Serebrovasküler hastalıklar
- Hipotonik infant
- Nörogörüntüleme
- Neonatal nörolojik sorunlar
- Nörokütan sendromlar
- İnme
- Non-epileptik paroksizmal bozukluklar
- Demiyelinizan hastalıklar
- Spinal kord hastalıkları

12-Endokrinoloji

- Büyümenin değerlendirilmesi
- Boy kısalığı olan çocuk (büyüme geriliği)
- Hipofizer ve hipotalamik hastalıklar
- Çocukluk çağında diyabet: Poliüri, polidipsi
- Adrenal yetmezlik, konjenital adrenal hiperplazi
- Hipoglisemili çocuk
- Çocukluk çağında obezite
- Kuşkulu genitalya
- Puberte değerlendirilmesi ve sorunları
- Hipotiroidi, hipertiroidi
- Yenidoğan ve süt çocuğunda tiroit fonksiyon bozukluğu
- Paratiroid hastalıkları
- Vitamin ve mineral eksiklikleri: Kalsiyum, D vitamini

13-Genetik

- Genetik varyasyonlar
- Sık rastlanılan genetik hastalıklar: Klinik genetik
- Ne zaman genetik hastalık düşünülmeli?
- Dismorfoloji

1.4. Girişimsel Yetkinlikler ve Kazanılacağı Bölümler

Girişimsel Yetkinlikler	Sayı/Düzey	Kazanılacağı Bölümler
Çocukluk yaş gruplarında kan basıncı ölçümü	10/4	GP, YB, AS
Arteriyel venöz kan örneği alma	10/4	AS, YB
Kapiller kan alma (Topuk/parmak ucu)	10/4	YB, YD
Damar yolu açma	15/4	AS, YB
Enjeksiyon yapma (Cilt altı, cilt içi, kas içi)	10/4	YB, EH, G
Kan değişimi (Exchange transfüzyon)	2/4	YD
Umbilikal kateter yerleştirme	3/4	YD
Kateter bakımı	10/4	YD, H, YB
Yenidoğan taramaları	10/4	YD, S
Yenidoğan canlandırması	5/4	YD
Endotrakeal entübasyon uygulanması	5/4	YB, YD
Noninvaziv ventilasyon	10/3	YB
Mekanik ventilasyon	10/3	YB
Pulse oksimetre ve end tidal karbondioksit ölçümü	5/3	AS, YB, G
CPR (Kalp ve solunum canlandırması)	10/3	YB, AS, YD
Kardiyoversiyon ve Defibrilasyon uygulaması	3/3	K, YB
Nazogastrik sonda takma	10/4	YB, AS
Mide lavajı	5/4	AS
İdrar sondası takma	5/4	YB, N
Yaş gruplarına göre idrar örneği alma	5/4	S, N, EH
İdrar incelemesi ve değerlendirmesi	10/4	N, EH, S
Torasentez uygulanması	2/1	YB, G, ÇC
Parasentez uygulanması	2/1	YB, ÇC
Periferik yayma yapma	10/4	H
Hemogram ve Periferik kan yayması değerlendirmesi	30/4	H
Kemik iliği değerlendirmesi	5/3	H
Kemik iliği aspirasyonu uygulanması	5/3	H
Kemik iliği biyopsisi uygulanması	1/1	H
Lomber ponksiyon uygulanması	10/4	EH, H
İntraosseöz girişim uygulanması	3/2	AS
Tüberkülin deri testi (PPD) yapma-değerlendirilmesi	5/3	G, EH
Sıvı-elektrolit tedavisi uygulanması	20/3	N, AS, YB
Periton diyalizi, Hemodiyaliz	2/1	N
Enteral beslenme-Emzirme danışmanlığı	20/3	YD, GE
Total Parenteral beslenme uygulaması	10/3	YD, YB
Fototerapi	10/4	YD
EKG çekilmesi ve yorumlanması	10/4	K
EEG, EMG çekimi	1/1	NÖ
Göz dibi muayenesi	10/3	NÖ
Otoskopik muayene	10/3	AS, S
Karaciğer, Böbrek, Kas, Cilt Biyopsisi	1/1	N, GE, NÖ
Solunum fonksiyon testi yorumlanması	5/2	G
Deri prik testleri	5/1	A

Gaita mikroskopisi	10/3	EH
Yenidoğan bakımı	10/3	YD
Prematüre bebeğin bakımı ve izlemi	10/3	YD
Doğum odasında bakım	10/3	YD
Direk grafiler sonuçlarının yorumlanması	20/3	YB, AS, H, EH, G, N
USG sonuçlarının yorumlanması	10/3	YB, AS, H, EH, NÖ,
BT sonuçlarının yorumlanması	10/2	YB, AS, H, EH, NÖ
MRG sonuçlarının yorumlanması	10/1	YB, AS, H, EH, NÖ
Biyokimya, kültür, kan gazı sonuçlarının değerlendirilmesi	20/4	YB, H, N, G
Rutin aşı uygulaması	10/4	S
BOS hücre sayımı ve değerlendirmesi	10/3	H, EH
Çocuk sağlığı izlemi	10/4	S
Tarama programları	10/1	S
Kronik hasta izlemi	10/3	G, H, N
Antropometrik ölçümler ve Büyümenin izlenmesi	20/4	E, S
Intratekal tedavi uygulanması	5/3	H
İV Santral Kateter uygulanması	1/3	YB
İnhalasyon/nebülize tedavi uygulaması	10/3	G
Postural drenaj uygulanması	10/4	G
Pnömotoraks acil tedavi uygulanması	1/1	YB,AS
Adli vakaların değerlendirilmesi ve ön raporların hazırlanması	5/3	AS
Adolesan görüşmesi	10/1	E
Çocuk haklarına ait yasal mevzuata hakimiyet	5/3	AS
Çocuk Acilde Triyaj Uygulaması	10/4	AS
Çeşitli Yöntemlerle İdrar Kültürü Almak	5/4	GP
Sedasyon ve Analjezi	10/3	H
Akılcı İlaç Kullanımı	10/4	GP, EH
Pediyatrik İlaç Dozajları, Etkileşimleri ve Yan Etkiler	20/4	
Kan ve Kan Ürünleri Transfüzyonu	10/4	H, YB
Derin Trakeal Aspirasyon	10/4	YB
Ev Tipi Ventilasyon	5/3	YB
Koma Skoru Belirleme	10/4	YB
Kayıt Tutma, Reçete ve Rapor Yazma, Epikriz	20/4	
Kötü Haber Verme	5/4	YB, H
İletişim Becerileri	10/4	
Tıbbi Cihazların Güvenli Kullanımı	10/4	
Gelişmenin İzlenmesi	10/4	GP
GP: Genel pediatri, YB: Yoğun bakım, AS: Acil servis, E: Endokrin, G: Göğüs hastalıkları, S: Sağlam çocuk, H: Hematoloji, N: Nefroloji, EH: Enfeksiyon hastalıkları, YD: Yenidoğan, NÖ: Nöroloji, A: Alerji-immunoloji, GE: Gastroenteroloji, K: Kardiyoloji, ÇC: Çocuk cerrahisi		

3- EĞİTİM STANDARTLARI

Ana Bilim Dalımızda uzmanlık eğitiminin takibi ve değerlendirilmesi “Tıpta ve Diş Hekimliğinde Uzmanlık Eğitimi Yönetmeliği”ne göre yapılmaktadır.

Eğitici Kadrosu: Ana Bilim Dalımızda 17 profesör, 5 doçent ve 2 doktor öğretim üyesi ile asistan eğitimi vermektedir. Eğitici ve danışmanlar Necmettin Erbakan Üniversitesi atanma ve yükseltilme kriterlerine göre atanmakta ve yükseltilmektedirler. Eğitim-öğretim kadrosunun eğitim yükü, eğitimin koordinasyonu ve sağlık hizmet sunumunu belirleyen ve asistan hekim çalışma başlıkları ile örtüşecek biçimde planlanmış bir çalışma programı mevcuttur.

Eğitim Komisyonu: Eğitim komisyonu 4 öğretim üyesinden oluşmakta ve aşağıdaki görevleri yerine getirmektedir:

1. Uzmanlık öğrencilerinin sınavlarının teorik sınav olarak 3 ayda bir düzenlenmesi; hangi konulardan sorumlu tutulacağının önceden bildirilmesi.
2. Uzmanlık öğrencisine yönelik ders, seminer, sabah toplantıları ve diğer toplantı ve konferansların her yıl güncellenerek gözden geçirilmesi, alınan geri bildirimler doğrultusunda yeniden oluşturulması
3. Ölçme ve değerlendirme adına yöntem (bildirim zamanı, sözel veya yazılı olarak yapılandırma, sınav süresini ve puanlamayı) belirlemek ve uygulanmasını sağlamak.
4. Eğitici kadro ile geri bildirimleri ve ölçme, değerlendirme sonuçlarını paylaşmak. Uzmanlık öğrencilerine geri bildirim verilmesini sağlamak.
5. Uzmanlık öğrencilerinin rotasyonlarının düzenli olarak yapılmasını sağlamak.
6. Uzmanlık öğrencilerinin geri bildirimlerin değerlendirilmesi ve bireysel olan sorunlar da dahil iletmış oldukları sorunların çözüm stratejisinin oluşturulması

Eğitim Ortamları ve Eğitsel Kaynaklar: Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları A.B.D. asistan hekimlerin Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları alanında geniş ölçüde deneyim kazanmasını sağlayacak hasta sayısı ve çeşitliliğine sahiptir. Ana Bilim Dalına bağlı olarak genel poliklinik hizmetleri Çocuk Acil polikliniği, Genel Pediatri poliklinikleri ve yan dal polikliniklerinde verilmektedir. Çocuk Acil Polikliniği kesintisiz 24 saat çalışmaktadır. Genel Pediatri ve yan dal poliklinikleri ise çalışma günlerinde mesai saatleri içerisinde hizmet vermektedir.

Kliniğimizde bir adet yenidoğan yoğun bakım ünitesi, genel pediatri ve yan dal hastalarının izlendiği 2 adet yataklı servis, 1 adet enfeksiyon servisi, 1 adet çocuk yoğun bakım ünitesi, 1 adet çocuk acil servis yataklı ünitesi ve 1 adet hematoloji-onkoloji servisi ve girişimsel işlemlerin yapıldığı alanlar bulunmaktadır. Bunların yanı sıra kliniğimizde 1 adet 100 kişilik eğitim salonu, 1 adet toplantı salonu; 2 adet genel pediatri servislerinde, birer adet çocuk hematoloji, çocuk yoğun bakım ve yenidoğan yoğun bakım ünitesinde olmak üzere toplam 4 adet uzmanlık öğrencisi çalışma odası ve nöbet odası bulunmaktadır. Ayrıca kurumda müstakil bir birim olarak biyokimya ve mikrobiyoloji laboratuvarları bulunmaktadır. Hastanemizde laboratuvar ve radyoloji hizmetleri Biyokimya, Mikrobiyoloji, Patoloji ve Radyoloji gibi ilgili anabilim dallarına ait eleman ve donanımlarla sağlanmaktadır.

Yan dal polikliniklerine ek olarak 5 adet Genel Pediatri Polikliniğimiz (Hasta Çocuk, Çocuk Sağlığı İzlemi, anne eğitim ve emzirme danışmanlık odası) bulunmaktadır. Çocuk Yoğun Bakım, Neonatoloji, Çocuk Endokrin, Çocuk Gastroenteroloji, Çocuk Nefroloji, Çocuk Göğüs, Çocuk Hematoloji-Onkoloji, Çocuk Allerji-İmmunoloji, Çocuk Kardiyoloji, Çocuk Nöroloji, Çocuk

Enfeksiyon, Çocuk Genetik, Çocuk Acil ve Sosyal Pediatri olmak üzere toplam 14 Bilim Dalı bulunmaktadır.

Üniversitemizde Deney Hayvanları Uygulama ve Araştırma Merkezi bulunmakta olup, asistan tezlerimizde kullanılabilmektedir. Uzmanlık öğrencileri Milli Pediatri Derneği ve Türk Pediatri Kurumunun asistanlara verdikleri desteklerden yararlanmakta, eğitim sürelerinde Uluslararası Meram Pediatri Kongresi dahil en az 2 kongreye katılımları sağlanmaktadır. Ayrıca Uluslararası Meram Pediatri Kongresi düzenlenmesi ve gerçekleştirilmesinde asistanlar da görev almaktadırlar. Servislerdeki bilgisayarlardan 24 saat “Uptodate” ve “Pubmed” veri tabanlarına erişim sağlanabilmektedir.

4- ROTASYONLAR: Klinik ve girişimsel yetkinlik hedefleri

Tüm asistanlar asistan karnesinde belirtildiği şekliyle aşağıdaki rotasyonları yapmakla yükümlüdür.

Deri ve Zührevi Hastalıklar
Çocuk Cerrahisi
Kadın Hastalıkları ve Doğum
Çocuk ve Ergen Ruh Sağlığı ve Hastalıkları

Asistanlara bitirdikleri her rotasyondan sonra rotasyondan sorumlu öğretim üyesi tarafından bilgi, beceri, akademik faaliyetler, etik, iletişim becerileri ve ekip çalışmasını içeren bir değerlendirme formu doldurulmaktadır. Bu formlar Ana Bilim Dalı başkanlığına iletilmektedir. Rotasyon esnasında edindikleri beceri yetkinlikleri asistan karnesine işlenmektedir. Değerlendirmelerle ilgili uzmanlık öğrencilerine geri bilgilendirme yapılmakta, uzmanlık öğrencileri de benzer şekilde rotasyon bitiminde sorumlu öğretim üyesi ve rotasyon ile ilgili geri bilgilendirme yapmakta ve Ana Bilim Dalı başkanlığına iletmektedir.

5- ÖLÇME ve DEĞERLENDİRME

Tüm asistanlar 3 ayda bir önceden belirlenen konular çerçevesinde çoktan seçmeli olarak teorik sınava tabi tutulmaktadırlar. Konular, yılda bir kez propedötik olmak üzere her sınavda Tıpta Uzmanlık Eğitimi Yeterlik Kurulu Eğitim Programlarına uygun olarak belirlenmektedir. Bu sonuçlarla birlikte her 6 ayda bir, asistan hekimler kürsü kurulunda öğretim üyelerinin kanaatlerini de alarak değerlendirilmekte ve böylece asistanlık süresince bütün bilim dallarıyla ilgili hasta yaklaşımı, klinik yeterlilik, girişimsel işlem uygulama becerileri, tıbbi bilgi, iletişim becerilerini kapsayan konularda asgari düzeyde bilgi sahibi olmaları amaçlanmaktadır. Bu sınava bir yıllık uzmanlık eğitimini tamamlamış asistan hekimler katılmaktadır. Yazılı sınav soruları Ana Bilim Dalı öğretim üyeleri tarafından hazırlanır. Sınav sonrasında sorular asistanlarla birlikte değerlendirilmekte ve yetersiz oldukları konularda geri bildirimde bulunularak eksiklerini tamamlamaları istenmektedir. Asistanlardan sınavın ölçme değerlendirme ve zorluk seviyesi ile ilgili geri bildirim alınmakta, ayrıca soruların yanıtlanma oranları belirlenerek tüm öğretim üyelerine bildirilmektedir. Bu geri bildirimler ve sınav sonuçları kürsü kurulunda asistan temsilcilerinin de katılımıyla değerlendirilerek kazanılması istenen yetkinlikler açısından gerekli düzenlemeler yapılmaktadır.

Ayrıca, 2 yılını bitiren asistanlar kıdemli asistan sınavına girmekte; başarılı olurlarsa kıdemli asistan statüsü kazanabilmektedirler. Bu sınavda asistanlara önceden belirlenmiş ve genel pediatri konusunda bilinmesi gereken ana esasları kapsayan konu ve sorulardan sorulmaktadır. Üç öğretim üyesinin nezaretinde sözlü olarak yapılan bu sınavda başarısız olan asistanlar (60 puan altında alan) 3 ay sonra tekrar sınava tabi tutulmaktadır.

Asistanlara yönelik yapılan teorik sınav sonuçları ve asistanların klinik çalışma düzenindeki yeterlikleri kürsü kurulunda tüm öğretim üyeleri tarafından gelen bilgi ve raporlar temelinde değerlendirilmekte ve varsa eksiklikleri ve uyum sorunları, asistanlardan sorumlu öğretim üyeleri tarafından sürekli ve düzenli etkin geri bildirimlerle iyileştirilmeye çalışılmaktadır.

Ayrıca Anabilim Dalımızda hem asistan hekimler hem de eğitimcilerden “eğitim programı” ile ilgili yılda bir olarak geri bildirim alınmaktadır. Bunun için asistan hekimler ve öğretim üyeleri için oluşturulmuş anketler kullanılmaktadır. Sonuçlar eğitim komisyonu tarafından rapor halinde hazırlanmakta ve kürsü kurulunda tartışılarak gerekli değişiklikler yapılmaktadır.

6- ARAŞTIRMA GÖREVLİLERİ TEZ HAZIRLANMASI

Birinci yılın sonunda tez yapacakları bilim dalları kurayla akademik kurulda belirlenmiş olup bu yönde çalışmaya başlarlar.

İkinci yılın sonunda akademik kurulda aldıkları tez konusu hakkında tez sunumu yaparlar. Tez sunumu yapmayanların eğitim süresi 6 ay süreyle uzatılır.

Tezlerinin değerlendirildiği çalışmaları ile ilgili makalelerinin anlatıldığı tez bitirme sınavına girmek zorundadırlar. Tez sunumunu yapan asistanın bilim sınavına girebilmesi için hakemli bir dergiye tezini yüklemiş olması gerekmektedir.

7- SÜREKLİ YENİLENME

Anabilim Dalımızda asistan eğitim programının yapı, kapsam ve işlevleri 6 ayda bir hem asistanlara hem de öğretim üyelerine yönelik anketler aracılığıyla irdelenerek gözden geçirilmektedir. Sonuçlar akademik kurulda değerlendirilerek gerekli değişiklikler yapılmakta ve önerilen değişiklikler eğitim komisyonu tarafından uygulamaya konulmaktadır. Bu yenilenmelerde “TIPTA UZMANLIK KURULU MÜFREDAT OLUŞTURMA VE STANDART BELİRLEME SİSTEMİ” tarafından oluşturulan “ÇOCUK SAĞLIĞI VE HASTALIKLARI Uzmanlık Eğitimi Çekirdek Müfredat”ının son sürümü rehber alınmaktadır. Bundan sonraki yenilenme sürecinde de “Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Tıpta Uzmanlık Yeterlik Kurulu”nun önerileri doğrultusunda ilerlenmesi planlanmaktadır.

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]